

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 6 від 31. 03. 2020 року

Голова Приймальної комісії

Віктор ОГНЕВ'ЮК

**Програма
фахового випробування з видавничої справи та редагування**

Освітній рівень: другий (магістерський)

Спеціальність: 061 Журналістика

Освітня програма: 061.00.03 Видавнича справа та редагування

На основі: освітнього ступеня бакалавр, магістр, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри видавничої справи
Протокол № 6 від 20.01.2020

Зав. кафедри Лариса ЛАРИСА МАСІМОВА

Київ 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування з видавничої справи та редагування є обов'язковим вступним випробуванням до Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка для навчання за програмою підготовки магістра за спеціальністю 061 Журналістика, освітня програма 061.00.03 «Видавнича справа та редагування»). Іспит проводиться у вигляді комп'ютерного тесту на базі сучасного програмного забезпечення у системі MOODLE.

Для виконання тестових завдань абітурієнт має володіти основними навичками роботи з комп'ютером та розуміти технічні особливості виконання тестів різних типів: альтернативні відповіді (типу правильно/неправильно), множинний вибір (завдання на вибір однієї або кількох правильних відповідей), вибір з найменшої кількості варіантів відповідей, питання на встановлення відповідності.

Вступний іспит має виявити рівень теоретичної та практичної підготовки вступника з основ видавничої справи та редагування, сучасних тенденцій розвитку видавничої справи в світі та країні, з технології підготовки книжкових, газетно-журнальних та електронних видань, теорії державного регулювання видавничої справи.

Фахове випробування до магістратури передбачає визначення у вступників достатнього рівня знань та здібностей з видавничої справи та редагування, який засвідчує готовність вступників до здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр».

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Особи, які вступають до магістратури, повинні володіти комплексом знань, умінь і навичок, необхідних для навчання за обраним напрямом та проведення дипломного дослідження.

Під час фахового іспиту вступники повинні продемонструвати:

- базові знання з теорії і практики дисциплін, які виносяться на вступне випробування;
- знання основних дефініцій теорії і практики видавничої справи та редагування;
- знання щодо організації та змісту процесу редагування, роботи редактора на всіх етапах редакційно-видавничого процесу;
- особливості редакторської підготовки складових тексту та критерії редакторської оцінки авторського оригіналу;
- знання теорії державного регулювання видавничої справи, особливостей правовідносин у видавничій справі;
- опанування необхідних теоретичних основ, методики і практичних навичок щодо технології підготовки та функціонування книжкових, газетно-журнальних та електронних видань;
- знання фундаментальних досліджень з теорії та практики видавничої справи зарубіжних та українських дослідників.

Перевірка знань системи з видавничої справи та редагування ґрунтується на змісті базових теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», зокрема «Основи видавничої справи і редагування», «Правові основи видавничої діяльності», «Поліграфія», «Книжкові видання», «Газетно-журнальні видання», «Електронні видання».

Основи видавничої справи і редагування

Тенденції розвитку видавничої справи на сучасному етапі. Видавництво, його створення і реєстрація. Видавнича продукція та критерії поділу її на види. Види видавничої продукції. Книга як основний предмет видавничої діяльності. Службова частина видання. Основні розмірні та кількісні параметри видань. Національні та міжнародні видавничі стандарти і правила їх застосування.

Стосунки редактора-видавця і поліграфічного підприємства. Економічний мінімум для редактора, видавця і журналіста. Стосунки редактора-видавця і реалізаторів друкованої продукції.

Сутність редагування. Мета й завдання редагування. Види редагування. Історія розвитку редагування в Україні. Специфіка роботи редактора в контексті редакційно-видавничого процесу. Етапи редагування. Редакторська правка. Предмет, механізм і структура редакторського аналізу. Критерії редакторської оцінки авторського оригіналу: тематичний, змістовий та предметно-інформаційний. Критерії редакторської оцінки авторського оригіналу: структурно-композиційний, логічний, мовно-стилістичний і редакційно-технічний. Особливості роботи редактора над підготовкою різних видів видань.

Поліграфія

Предмет, завдання і значення курсу. Стан та основні тенденції розвитку поліграфії, як складової видавничої справи в Україні і світі. Структура друкарні. Загальні принципи організації (стадії) виконання замовлення на виготовлення поліграфічної продукції. Додрукарська підготовка.

Способи друку. Післядрукарські процеси. Витратні матеріали.

Структура собівартості поліграфічного відтворення видавничої продукції.

Правові основи видавничої діяльності

Поняття та особливості видавничої справи в системі правового регулювання держави. Особливості організації і здійснення видавничої справи. Державна політика у видавничій справі. Інституції, які реалізують державну політику у видавничій справі та сфері інтелектуальної власності. Права та обов'язки суб'єктів видавничої справи. Договір у видавничій справі. Структура та зміст типового видавничого договору. Видавець і авторське право.

Книжкові видання

Види книжкових видань за функціональним призначенням та інформаційними ознаками. Види книжкових видань за матеріальною конструкцією, складом основного тексту та обсягом. Зовнішня та внутрішня структура книги. Схема редакторського аналізу. Структура редакторського висновку на книгу. Засоби досягнення чіткості та стислості викладу тексту. Передмова, вступ; коментарі та додатки; допоміжні покажчики: види, вимоги до складання та редагування. Елементи вихідних відомостей: загальні вимоги. Вимоги до каталожної картки. Особливості складання вихідних відомостей до іншомовних, паралельних і багатомовних видань. Вихідні відомості у виданнях для дітей, малоформатних, серійних та багатотомних виданнях. Вихідні відомості у нотних виданнях, газетах та журналах, аркушевих виданнях.

Газетно-журнальні видання

Типологія газетних видань. Основні властивості композиції газети. Елементи оформлення газети. Заголовковий корпус газети. Постійні елементи газети. Розмірні елементи газети. Ілюстративне оформлення газети. Інформаційний газетний блок. Аналітичні жанри пресової журналістики. Художньо-публіцистичні жанри. Типологічні особливості масових журналів. Типологічні особливості спеціальних журналів. Особливості роботи над науково-популярним журналом. Специфіка роботи над літературно-художнім журналом. Особливості роботи над суспільно-політичним журналом. Специфіка роботи над науково-практичним журналом. Вимоги до роботи над дитячим журналом. Елементи оформлення журналу.

Електронні видання

Світовий ринок електронних видань. Український ринок електронних видань. Призначення електронних видань. Компоненти електронних видань. Проектування електронних видань. Технології електронних видань. Тестування електронних видань. Характеристики системи WordPress. Редагування

матеріалів, опублікованих у системі WordPress. Практика використання системи WordPress.

СТРУКТУРА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове випробування передбачає виконання тестових завдань на підготовленому індивідуальному робочому місці без використання додаткових джерел інформації. Під час виконання тесту абітурієнт не користується нотатками, не робить індивідуальних поміток та не переписує завдання або його фрагменти.

Виконання тестового завдання з видавничої справи та редагування полягає у виборі правильних відповідей із кількох запропонованих варіантів. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт обрав правильний варіант відповіді.

Спеціальна обчислювальна програма автоматично **підсумовує бали** за виконання усіх тестових завдань, встановлює відповідність балів за шкалою оцінювання та фіксує результат у протоколі.

На виконання тестових завдань відводиться 120 хвилин. У випадку, якщо вичерпано час на виконання тестових завдань, система автоматично закриває програму, зберігає наявні відповіді, підсумовує результат виконання тесту абітурієнтом та фіксує у протоколі результат за встановлений часовий ліміт.

ЗРАЗКИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ

Альтернативні відповіді (типу правильно/неправильно)

Офсетний друк – це спосіб плоского друку, оскільки друкуючі і пробільні елементи друкарської форми перебувають в одній площині. Друкуючі елементи здатні сприймати фарбу й одночасно відштовхувати воду. Так чи ні?

- а) так;
- б) ні.

Вибір з найменшої кількості варіантів відповідей

Яку максимальну кількість авторів можна зазначати на обкладинці та титульній сторінці книжкового видання?

- а) двох;
- б) трьох;
- в) чотирьох;
- г) п'яти.

Множинний вибір (завдання на вибір однієї або кількох правильних відповідей)

Головним ідентифікатором веб-сторінки є:

- а) відображувана назва;
- б) унікальна адреса URL;
- в) прихований HTML-код;
- г) ідентифікатор у базі даних.

Відносини у сфері видавничої справи регулюються:

- а) Законом України «Про культуру»;
- б) Законом України «Про видавничу справу»;
- в) Законом України «Про охорону культурної спадщини»;
- г) Законом України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні».

Питання на встановлення відповідності

1. Установіть відповідність:

1. Інформаційні жанри	а. репортаж
	б. замітка
2. Аналітичні жанри	в. стаття
	г. огляд
3. Художньо-публіцистичні жанри	д. нарис
	е. фейлетон

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Кількість балів (max - 200)	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
140 – 159	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавчі і нормативно-правові документи

1. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : (ГОСТ 7.1–2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Вид. офіц. – Чинний від 2007–07–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – III, III, 47, [1] с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).
2. Видання. Вихідні відомості : ДСТУ 4861:2007. – [На заміну ГОСТ 7.4-86; ГОСТ ЭД 1 7.4-90 ; чинний від 2009-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2009. – 45 с. – (Національні стандарти України).
3. ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види, терміни та визначення. – К.: Держстандарт України, 1995. – 50 с.
4. ДСТУ 3018-95. Видання. Поліграфічне виконання. Терміни та визначення. – К: Держстандарт України, 1995. – 21 с.
5. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення : ДСТУ 2392-94. – Вид. офіц. – Чинний від 1995–01–01.– Київ : Держстандарт України, 1994. – 53 с. – (Національний стандарт України).
6. Закон України «Про авторське право і суміжні права» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
7. Закон України «Про видавничу справу» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80>
8. Закон України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/601-15>
9. Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс] : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
10. Закон України «Про обов'язковий примірник документів» [Електронний ресурс] : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/595-14>
11. Конституція України [Електронний ресурс] : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. : Закон України № 254к/96-ВР. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
12. Реферат и аннотация. Общие требования : (ГОСТ 7.9–95 (ИСО 214–76), IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.9:2009. – Изд. офиц. – Введ. 2009–12–01. – Минск : Межгос. совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 1995. – 11 с. – (Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу) (Межгосударственный стандарт).

Базова

1. Авторське право у видавничій справі в питаннях і відповідях / О. В. Афонін, О. М. Харченко, І. С. Руденко. – К. : Нора-друк, 2010. – 80 с.
2. Крайнікова Т. С. Коректура : підручник / Т. С. Крайнікова. – К. : Наша культура і наука, 2005. – 252 с.
3. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навчальний посібник. – Л. : Афіша, 2001. – 416 с.

4. Різун В. В. Літературне редагування : підручник для студ. фак-тів журналістики ун-тів / В. В. Різун ; М-во освіти і науки України. – Київ : Либідь, 1996. – 240 с.
5. Теремко В. І. Видавництво-XXI. Виклики і стратегії : монографія / Василь Теремко. – К. : Академвидав, 2012. – 328 с.
6. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця, видавця : практичний посібник. – 2-ге вид., стереотипне / М. С. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 2006. – 560 с.
7. Тимошик М. С. Історія видавничої справи : підручник. – 2-ге вид., виправлене. – К. : Наша культура і наука, 2007. – 496 с.
8. Шпак В. Поліграфія: книга редактора : навч. посіб. / В. Шпак. – К.: ДП «Експрес-об'ява», 2017. – 336 с.

Додаткова

1. Баренбаум И. История книги / И. Баренбаум. – М.: Книга, 1984. – 246 с.
2. Василишин Д. В. Технологія набору та верстки : навчальний посібник / Д. В. Василишин, О. М. Василишин : за ред. О. В. Мельникова. – Вид. 2-ге. – Львів : УАД, 2011. – 272 с.
3. Гасов В.М. Методы и средства подготовки электронныхзданий / В. М. Гасов, А.М. Цыганенко. – М.: МГУП, 2001.
4. Губарець В. Редактор і переклад. Основи видавничої роботи з відтвореними текстами : навчальний посібник / В. Губарець. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. – 176 с.
5. Законодавчі та нормативні документи України у сфері інформації, видавничої та бібліотечної справи : тематична добірка: У 2 ч. / Уклад. Т. Ю. Жигун. – К. : Кн. Палата України, 2000.
6. Земсков А.І. Електронні бібліотеки: навч. посібник / А. І. Земсков, Я.Л. Шрайберг. – М.: Изд-во МДУКМ, 2001. – 91 с.
7. Іванов В. Ф. Техніка оформлення газети : курс лекцій : навч. посібник для студ. фак. журналістики. – К. : Знання, 2000. – 222 с.
8. Іванченко Р. Г. Літературне редагування / Р. Іванченко. – К. : Парламентське вид-во, 2004. – 368 с.
9. Ісаєвич Я. Українське книговидання: витоки, розвиток, проблеми / Я. Ісаєвич. – Львів: І-т українознавства, 2002. – 520 с.
10. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навчальний посібник / А. О. Капелюшний. – Львів : ПАІС, 2005. – 304 с.
11. Коноваленко В. В. Авторське право у видавничій справі : [практичний посібник для авторів, редакторів, видавців] / В. В. Коноваленко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. – 320 с.
12. Літературне редагування : навч.-метод. посібник / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики ; [упорядник К. С. Серажим]. – К. : Паливода А.В. [вид], 2012. – 141 с.
13. Мильчин А. Э. Методика редактирования текста : учебник для студ. вузов / Мильчин Аркадий Эммануилович. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Логос, 2005. – 524 с.

14. Михайлин І. Л. Історія української журналістики ХІХ століття: Підручник / І.Л. Михайлин. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 720 с.
15. Овчінніков В. Історія книги: Еволюція книжкової структури / В. Овчінніков. – Львів : Світ, 2005. – 420 с.
16. Овчінніков В. Історія книги: Становлення сучасного книгодрукарського мистецтва : навчальний посібник / В. Овчінніков. – Львів : Видавництво УАД, 2010. – 356 с.
17. Огар Е. І. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки: Навчальний посібник для студентів вищ. Навч. Закл. / Е.І. Огар. Українська академія друкарства. – Львів : Аз-Арт, 2002. – 160 с.
18. Огар Е. Українсько-російський та російсько-український словник-довідник з видавничої справи / Е. Огар. – Львів : Палітра друку, 2002. – 224 с.
19. Оформлення вихідних відомостей у виданнях : метод. рек. / уклад. Г. М. Плиса. – К. : Книжкова палата України, 2007. – 52 с.
20. Партико З. В. Галузеве редагування в засобах масової інформації : конспект лекцій. – Львів: Афіша, 2007. – 104 с.
21. Редагування довідкової літератури : навчально-методичний посібник / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; Ін-т журналістики; [упоряд. К. С. Серажим]. – К. : Паливода А. В. [вид], 2012. – 116 с.
22. Сава В. І. Основи техніки творення книги : навчальний посібник / В. І. Сава. – Л., 2000. – 128 с.
23. Сава В.І. Художньо-технічне оформлення книги : навчальний посібник [Текст] / В.І. Сава. – Львів : Оріяна-Нова, 2003. – 168 с.
24. Стандарти у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): навчальний посібник для студентів вищ. навч. Закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут. – К. : – Львів: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2006. – 312 с.
25. Теремко В. І. Видавничий маркетинг : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів / В. І. Теремко. – К. : Академвидав, 2009. – 272 с.
26. Тимошик М. С. Як редагувати : навч. посіб. / Микола Тимошик. — К. : Наша культура і наука, 2012. – 560 с. – (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).
27. Український правопис / АН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. – 4-е вид., випр. й доп. – К. : Наук. думка, 1993. – 240 с.
28. Черниш Н. І. Українська енциклопедична справа: історія розвитку, теоретичні засади підготовки видань / Н. І. Черниш. – Львів : «Фенікс», 1998. – 89 с.
29. Шевченко В. Е. Художньо-технічне редагування: підручник / В. Е. Шевченко. – К.: Видавець Паливода А. В., 2010. – 516 с.
30. Ярема С. М. Технічне редагування : навч. посіб [Текст] / С. М. Ярема. – К. : Університет «Україна», 2007. – 304 с.